

Основан 1954. године / Established 1954

Издавачи / Publishers

Друштво аграрних економиста Србије и Црне Горе
The Society of Agricultural Economists of SCG
Савез пољопривредних инжењера и техничара Југославије
Association of Agricultural Engineers and Technicians of Yugoslavia
Институт за економику пољопривреде Београд
Institute of Agricultural Economics, Belgrade

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Проф. др Милан Р. МИЛАНОВИЋ

Уређивачки одбор / Editorial Board

др Богдан БУЛАТОВИЋ	Prof. Đojo ARSENOVIĆ, Ph.D., Faculty of Agriculture, East Sarajevo, BiH
др Зорица ВАСИЉЕВИЋ	Prof. Ioan DAVIDOVICI, Ph.D., Institute for Agriculture Economy, Bucharest, Romania
др Бранислав ВЛАХОВИЋ	Tomaš DOUCHA, Ph. D., Research Institute of Agricultural Economics, Prague, Czech Republic
др Владимир ГРБИЋ	Prof. Margaret LOSEBY, Ph. D., Facolta di Agraria-Dipartimento DECOS, Viterbo, Italy
др Милан Р. МИЛАНОВИЋ	Prof. Mile PESHEVSKI, Ph. D., Faculty for Agricultural Science and Food, Skopje, Macedonia
др Радован ПЕЈАНОВИЋ	Eugenia SEROVA, Ph. D., Institute for Transition and Economy, Moscow, Russia
др Весна ПОПОВИЋ	Prof. Sandor SOMOGY, Ph.D., Faculty for Agricultural Science, Keszthely, Hungary
др Симо СТЕВАНОВИЋ	Assoc. prof. Jernej TURK, Ph.D., University of Maribor, Faculty of Agriculture, Slovenia
др Жаклина СТОЈАНОВИЋ	
др Данило ТОМИЋ	
др Драго ЦВИЈАНОВИЋ	
др Миладин ШЕВАРЛИЋ	

Лектор / Lecturer

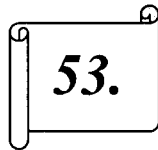
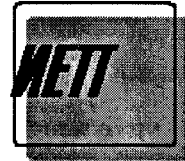
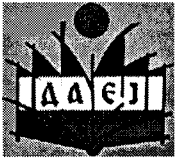
Никола МАРИНОВИЋ

Адреса уредништва / Editorial office

БЕОГРАД, Волгина 15; тел/факс (+381) 11/ 2781-183; E-mail: iepbgdyu@eunet.yu
Belgrade, Volgina 15; tel/faks (+381) 11/ 2781-183; E-mail: iepbgdyu@eunet.yu

UDC 338.43:63

YU ISSN 0352-3462

ЕКОНОМИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Тематски број

ECONOMICS OF AGRICULTURE

Special edition

Радови са међународног научног скупа
МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА
И РУРАЛНИ РАЗВОЈ (I)
- развој локалних заједница -

International Scientific Meeting
Multifunctional Agricultural and Rural Development (I)
- Development of Local Communities -

Београд/Мали Зворник, 7-8. децембар, 2006. године
Belgrade/Mali Zvornik, 7-8. december, 2006.

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ / EDITORIAL COUNCIL

мр Душан АНТОНИЋ	Агробанка, Београд
др Зоран БИНГУЛАЦ	Факултет за менаџмент, Ваљево
др Јелена БИРОВЉЕВ	Економски факултет, Суботица
др Бранислав ВЕСЕЛИНОВИЋ	Друштво аграрних економиста Војводине
др Снежана ЂЕКИЋ	Економски факултет, Ниш
др Драгић ЖИВКОВИЋ	Пољопривредни факултет, Београд
др Биљана ЗОРНИЋ	Агрономски факултет, Чачак
др Јонел СУБИЋ	Институт за економику пољопривреде, Београд
др Мирослав МАЈЕШЕВИЋ	Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад
др Петар МАРКОВИЋ	Редовни професор у пензији, Београд
др Небојша НОВКОВИЋ	Пољопривредни факултет, Нови Сад
др Зоран ЊЕГОВАН	Економски институт, Београд
др Љубомир ПЕЈОВИЋ	Биотехнички институт, Подгорица
др Христивоје ПЕЈЧИЋ	Пољопривредни факултет, К. Митровица
др Перо ПЕТРОВИЋ	Институт за међународну политику и привреду, Београд
др Михајло РАДИЋ	Редовни професор у пензији, Београд
др Вељко РАДОЈЕВИЋ	Међународна менаџерска академија, Нови Сад
Јеремија СИМИЋ	Редовни професор у пензији, Београд
др Данило ТОМИЋ	Регионална Привредна комора, Нови Сад
др Радован ТОМИЋ	Виша пословна школа, Нови Сад
мр Олга ЧУРОВИЋ	Индустријско биље, Нови Сад

**Институт за економику пољопривреде,
Београд – Србија**

у сарадњи са

Пољопривредним факултетом Нови Сад – Србија

Економским факултетом Суботица – Србија

Пољопривредним факултетом Земун - Србија

**Факултетом за економику пољопривреде-прехране и окружења,
Академије економских наука Букурешт – Румунија**

Балканском асоцијацијом за животну околину (В.Е.Н.А.) Солун – Грчка

и

Општином Мали Зворник – Србија

организовали су

међународни научни скуп

**«МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ (I)»
- развој локалних заједница -**

Мали Зворник, 07-08. децембар 2006. године

Програмски одбор је прихватио 71 рад припремљених од стране 131 домаћих и страних аутора, из 24 научне и високошколске институције из Србије, Републике Српске, односно Босне и Херцеговине, Румуније, Македоније, Мађарске, и Словеније. Међу ауторима највећи број је редовних и ванредних професора као и доцента (59), затим научних саветника и виших научних сарадника и научних сарадника (17), магистара и осталих истраживача (38), а заступљени су и аутори из државних институција, предузећа и комора (12).

Ценећи репрезентативност овог научног скупа и квалитет радова, Уредништво часописа „ЕКОНОМИКА ПОЉОПРИВРЕДЕ“ одлучило је да прихваћене радове објави ако тематски број часописа (ЕП ТБ/2006).

МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ (I)

Почасни одбор

- Проф. др Александар Поповић, министар науке и заштите животне средине Р. Србије,
Проф. др Миле Савић, државни секретар Министарства науке и заштите
животне средине, Р. Србије,
Мр Данило Голубовић, државни секретар за пољопривреду,
шумарство и водопривреду Р. Србије,
Др Сузана Ђорђевић-Милошевић, помоћник министра за
Пољопривреду шумарство и водопривреду Р. Србије,
Данијел Петровић, секретар за пољопривреду, шумарство и водопривреду АП Војводине,
Prof. dr Fokion K. Vosniakos, predsednik Balkanske asocijacije
za životnu okolinu (B.EN.A.), Solun-Grčka,
Prof. dr Ion Gh. Rosca, rektor Akademije ekonomskih nauka, Bukurešt-Rumunija,
Prof. dr Dinu Gavrilesku, direktor Instituta za ekonomiku Poljoprivrede, Bukurešt-Rumunija,
Prof. dr Ioan Alecu, rector, Univerziteta za poljoprivredne nauke i veterinu, Bukurešt-Rumunija,
Проф. др Милован Митровић, председник УО ИЕП-а,
Академик Часлав Оцић, члан УО ИЕП-а,
Проф. др Гојко Рикаловић, члан УО ИЕП-а,
Мр Живанко Радованчев, члан УО ИЕП-а,
Проф. др Небојша Ралевић, декан Пољопривредног факултета у Београду,
Проф. др Милан Крајиновић, декан Пољопривредног факултета у Новом Саду,
Проф. др Пере Тумбас, декан Економског факултета у Суботици,
Проф. др Марко Бацковић, декан Економског факултета у Београду,
Проф. др Мирослав Спасојевић, декан Агрономског факултета у Чачку,
Проф. др Миљинко Миленковић, декан Пољопривредног факултета у Лешку,
Др Слободан Милосављевић, председник Привредне коморе Републике Србије,
Проф. др Стојан Јефтић, подпредседник Привредне коморе Републике Србије
Драган Говедаревић, председник Задружног савеза Србије,
Ђорђе Стојшић, председник Привредне коморе АП Војводине,
Радослав Јованов, председник Задружног савеза АП Војводине,
Милан Јанковић, председник Привредне коморе Београда,
Мр Душан Антонић, генерални директор Агробанке Београд,
Мр Гаврило Веселиновић, секретар удружења пољопривреде
и прехранбене индустрије Привредне коморе Београда, и
Бождар Миловановић, председник Задружног савеза Београда

Програмски одбор:

Др Драго Цвијановић, председник,
Др Владана Хамовић, подпредседник,
Др Весна Поповић, подпредседник,
Dr Tomaš Douša, Чешка Република,
Prof. dr Victor Manole, декан Факултета
за економику пољопривреде-прехране
и окружења, Академије економских
наука, Букурешт-Румунија,
Prof. dr Ioan Davidovici, заменик
директора Института за економику
Пољопривреде, Букурешт-Румунија,
Dr Tinca Volk, Slovenija,
Проф. др Миле Пешевски, Македонија,
Проф. др Ђојо Арсенић, БиХ,
Република Српска,
Prof. dr Vjekoslav Selak, BiH,
Mr Ferhat Čejvanović, BiH, Vрчко-
district,
Др Богдан Булатовић, Црна Гора,
Др Марија Николић,
Др Данило Томић,
Др Вељко Радојевић,
Мр Богдан Јовановић,
Мр Милан Простран,
Проф. др Зорица Васиљевић,

Проф др Драгић Живковић,
Проф. др Наталија Богданов,
Проф. др Радован Пејановић,
Проф. др Бранислав Влаховић,
Проф. др Катарина Чобановић,
Проф. др Ковиљко Ловре,
Проф. др Крстан Малешевић,
Проф. др Мирјана Савић,
Проф. др Милан Милановић,
Доц. др Жақлина Стојановић,
Доц. др Илија Брчески,
Др Ратомир Милановић,
Prof. dr I. Malollari, AL - B.EN.A.,
Prof. dr I. Kuzmanova, BG - B.EN.A.,
Prof. dr M. Omanović, BiH. - B.EN.A.,
Prof. dr P. Petrovski, BiH. - B.EN.A.,
Prof. dr J. Havranek, CR - B.EN.A.,
Prof. dr T. Kricka, CR - B.EN.A.,
Prof. dr D. Gjorjev, FY - B.EN.A.,
Prof. dr M. Nicolau, RO - B.EN.A.,
L. Serbanescu, RO - B.EN.A.,
Prof. dr H.H. Tok, TU - B.EN.A.,
Dr C. Zannbak, TU - B.EN.A.,
Др Н. Миљевић, YU - B.EN.A.,

Организациони одбор:

Јово Роган, председник,
Др Јонел Субић, подпредседник,
Проф. др Миљивој Гајић,
Доц. др Живојин Петровић,
Др Маја Штрбац,
Мр Станислав Зекић,
Мр Дејан Јанковић,
Мр Бранко Катић,
Мр Зоран Симоновић,
Мр Нада Мијајловић,

Мр Весна Параушић,
Мр Бранко Михаиловић,
Љиљана Томић
Предраг Вуковић,
Славница Арсић,
Наташа Цецић,
Велибор Потребић,
Лана Ивановић,
Марко Јелочник,
Бојана Бекић

**Издавање овог тематског броја
часописа „ЕКОНОМИКЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ“,
као тематског зборника радова са Међународног научног скупа**

**МУЛТИФУНКЦИОНАЛНА ПОЉОПРИВРЕДА
И РУРАЛНИ РАЗВОЈ (I)
- развој локалних заједница -**

који је одржан у Малом Зворнику, 07. и 08. децембра 2006. године

финансирано је:

**МИНИСТАРСТВО НАУКЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	9
<i>Секција I</i>	
ИНТЕГРАЛНИ ПРОГРАМИ РАЗВОЈА РУРАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА	11
INTEGRAL PROGRAMMS OF DEVELOPMENT OF THE LOCAL COMUNITIES RURAL ECONOMY	11
<i>Секција II</i>	
РЕГИОНАЛИЗАЦИЈА РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА	209
REGIONALIZATION OF RURAL AREAS	209
<i>Секција III</i>	
ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА-МРЕЖЕ ЛОКАЛНИХ АКТЕРА, АДМИНИСТРАЦИЈЕ, ПРЕДУЗЕТНИКА, ЗАПОСЛЕНИХ	365
STRENGTHENING OF THE CAPACITY/NET OF LOCAL ACTERS- ADMINISTRATION, ENTREPRENEURES AND EMPLOYEES	365
<i>Секција IV</i>	
СУСЕДСКИ ПРОГРАМИ ПОДРШКЕ ЕУ РАЗВОЈУ ПОЉОПРИВРЕДЕ, МСП И РУРАЛНОГ ТУРИЗМА-ИСКУСТВА И МОГУЋНОСТИ ЗА САРАДЊУ ПОГРАНИЧНИХ РУРАЛНИХ РЕГИОНА	549
EU NEIGHBOUR SUPPORT PROGRAMMES FOR GRICULTURAL DEVELOPMENT, SMALL AND MEDIUM ENERPRISES AND RURAL TOURISM- EXPERINCES AND POSSIBILITIES FOR BORDERLAND RURAL AREAS COOPERATION	549

ПРЕДГОВОР

Појам мултифункционалности пољопривреде подразумева постојање свих допунских функција пољопривреде, рачунајући и на њен социо-економски и културно-историјски значај. Очигледно је да се пољопривреда, у којој се обезбеђује прехранбена сигурност у земљи, одвија у датој животној средини и најчешће на руралним подручјима. То су и разлози, да се у многим земљама, под појмом мултифункционалности, оправдава доходовна подршка пољопривреди и рауралном развоју.

У руралном развоју важно место припада локалним руралним заједницама. Положај ових заједница у Србији је за сада на незавидном нивоу, с обзиром на чињеницу да су оне сиромашне, без одговарајуће, чак и минималне инфраструктуре, и са неповољном старосном и образовном структуром пољопривредника.

Везано за локалне заједнице, напомиње се и значај удруживања предузећа и индивидуалних произвођача. Један од облика тог удруживања су кластери. На тај начин би се могли преовладати бројни појединачни и општи проблеми, као што су недостатак финансија, нова знања, сировине, технологија, маркетинг стратегија, кадрови, истраживања и остало. Формирање кластера пружа велике могућности за раст конкурентности, како појединачних учесника, тако и руралне економије локалних заједница и укупне привреде једне земље. Стварање кластера требало би да буде финансијски потпомогнуто од стране државе, али је развој регионалних кластера у највећој мери опредељен иницијативом од стране самих пољопривредних произвођача. За сада је недостатак ове иницијативе основни проблем за креирање и развој кластера у локалним заједницама у Србији.

И улога задруга може да буде од непроцењиве важности за рурални развој локалних заједница. Искуство је показало да су рурална подручја на којима послују задруге, развијенија од оних где их нема. Задруге су, осим улоге у развоју пољопривреде као доминантне делатности у руралним подручјима, основни покретачи урбанизације села, као и друштвеног живота у њима.

Један од сегмената мултифункционалности пољопривреде јесте и све траженија производња органских производа, која пружа велике могућности за запошљавање и ницање нових погона. Промоција органских производа мора да стави акценат на њихов здравствено-безбедоносни аспект и њихов допринос очувању здравља и заштити животне средине. Органска производња, нажалост, у нашој земљи још увек није заживела у довољној мери.

У низу делатности које чине сегменте мултифункционалног развоја пољопривреде, уз развој трговине, саобраћаја, занатства и разних индустријских грана, веома је значајан развој туризма, као мултидисциплинарне привредне делатности. У овом домену је посебно изражена могућност развоја сеоског туризма, који захваљујући природним ресурсима, еколошким вредностима и амбијенталним

карактеристикама одређене руралне средине, предпоставља основу за препознатљиву, занимљиву и перспективану туристичку понуду Србије.

Многи крајеви у Србији имају те погодности да би се из обједињености природног потенцијала, еколошки очуване средине, културно-историјског наслеђа и осталих атрактивности предела, могле извући максималне предности за мултифункционални развој пољопривреде. Међутим, основна ограничења овог аспекта развоја пољопривреде код нас превасходно су одређена недостатком потребних финансијских средстава, али и недостатком развојних планова и програма. Зато је потребно подржати и поздравити сваки покушај, пре свега индивидуалног сектора, да се постепено активирају поједини од наведених сегмената привредне активности. То ће свакако позитивно резултирати, како у односу на испољену тражњу, тако и у односу на профитабилност пројеката и развој руралних заједница. Све наведено има још већи значај ако се има у виду прикључење Србије Европској унији која је одавно схватила значај руралних простора и мултифункционалности пољопривреде.

Уверени смо да ће наведени, али и многи други аспекти мултифункционалности и руралног развоја који су тема радова на овом научном скупу, побудити даља истраживања у овом домену и тако допринети унапређењу квалитета живота на руралном подручју Србије.

Напомињемо да је највећи број радова припремљених за овај међународни научни скуп саставни део истраживања на пројекту 149007 „Мултифункционална пољопривреда и рурални развој у функцији укључивања Републике Србије у Европску унију“ као и на још неколико пројеката које финансира Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије. Истовремено, одређени број радова инициран је израдом документа „Стратегија развоја општине Мали Зворник“ коју је урадио Институт за економику пољопривреде из Београда и који ће, такође јавности бити представљен на овом скупу.

Иначе, овај тематски број представља део истраживања на поменутом Пројекту, који се реализује у наредних пет година, односно у периоду 2006.-2010.године.

Тематски број часописа „ЕКОНОМИКЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ“, односно овај Тематски зборник презентован је у четири логично повезане целине, и то: (1) „Интегрални програми развоја руралне економије локалних заједница“, (2) „Регионализација руралних подручја“ (3) „Јачање капацитета–мреже локалних актера, администрације, предузетника и запослених“ и (4) „Суседски програми подршке ЕУ развоју пољопривреде, МСП и руралног туризма-искуства и могућности за сарадњу пограничних руралних региона».

*Београд-Мали Зворник,
Децембар, 2006. године*

Др Владана Хамовић
научни саветник

CONTENT

Preface 9

Section I

**INTEGRAL PROGRAMMS OF DEVELOPMENT OF THE LOCAL
COMUNITIES RURAL ECONOMY**

Romina Kabranova, Zlatko Arsov, Boris Anakiev
**AGROECOLOGICAL POLITIC FOR RURAL
REGIONS DEVELOPMENT** 13

Nevena Đukić at all
AMINO ACIDS CONTENTS IN BARLEY AND WHEAT 21

Nataša Cecić, Predrag Vuković, Marko Jeločnik
**ANALYSIS OF CLIMATE AND SOIL CONDITIONS IN FUNCTION OF
RASPBERRY GROWING ON TERRITORY OF MALI ZVORNIK** 29

Gorica Cvijanović, Nada Milošević, Drago Cvijanović
**BIOLOGICAL NITROGEN AS DEVELOPMENT FUNCTION OF NEW
FERTILIZING TEHNOLOGY IN CROP PRODUCTION** 39

Marija Nikolić i Jelena Živanović
**RURALITY INDICATORS AND THE DEVELOPMENT POTENTIALS
FOR LOCAL COMMUNITIES** 45

Zorica Vasiljević, Jonel Subić, Branko Mihailović
**INVESTMENT ACTIVITY ON AGRICULTURAL FARMS
IN MUNICIPALITY OF MALI ZVORNIK** 57

Lana Ivanović, Predrag Vuković, Slavica Arsić
**COMPARATIVE ANALYSIS OF MACROECONOMIC AGGREGATE
FLUCTUATION IN MUNICIPALITY OF MALI ZVORNIK** 5

Koviljko Lovre, Milivoj Gajić, Stanislav Zekić
**MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE IN THE DOHA ROUND
MULTILATERAL TRADE NEGOTIATIONS ON LIBERALIZATION
INTERNATIONAL TRADE** 77

Tomislav Živanović, Drago Cvijanović, Svetlana Turudija-Živanović, POSSIBILITY AND ECONOMY VALIDITY PRODUCTION OF DIFFERENT SORTS OF POTATO ON AREA THE MUNICIPALITY MALI ZVORNIK	87
Šandor Šomodi, Karolina Kajari SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND QUALITY OF LIFE IMPROVEMENT TROUGH MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE	97
Radovan Pejanović, Nedeljko Tica, Stanislava Delić ORGANIC AGRICULTURE AS A NEW FORM OF AGRIBUSINESS (REGARDING A NEW LAW ON ORGANIC AGRICULTURE)	105
Branka Lazić, Ana Maria Vujošević ORGANIC PRODUCTION AS A PART OF THE DEVELOPMENT STRATEGY OF MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE IN VOJVODINA	121
Prof. dr Krstan Malešević ON THE ROLE OF LOCAL COMMUNITIES IN RURAL DEVELOPMENT	131
Žaklina Stojanović LABOUR MARKET CHARACTERISTICS AS AN INDICATOR OF RURAL ECONOMY DEVELOPMENT	143
Svetlana Turudija Živanović, Vuk Radivojević, Ljiljana Rajnović PERSPECTIVE OF COLLECTION AND PRODUCTION AND PACKING MEDICAL PLANTS AT MUNICIPALITY MALI ZVORNIK	151
Victor Manole, Dan Boboc, Raluca Andreea Ion ROMANIA TOWARDS A KNOWLEDGE-BASED RURAL ECONOMY	161
Snežana Đekić, Sonja Vučić RURAL DEVELOPMENT, ENVIRONMENTAL PRESERVATION AND LOCAL STAKEHOLDERS	171
Predrag Vuković, Nataša Cecić, Vera Despotović TOURISM AS A PERSPECTIVE OF MULTIFUNCTIONAL DEVELOPMENT IN THE COMMUNITY OF MALI ZVORNIK	181
Vesna Paraušić, Vladana Hamović, Mihailo Ostojić IMPROVEMENT OF COMPETITIVE RURAL ECONOMY OF LOCAL COMMUNITIES AMONG CLUSTER DEVELOPMENT	191
Blagica Sekovska, Boris Anakiev, Vasilka Trenevaska-Popovska THE SIGNIFICANCE OF MARKETING STRATEGY IN PLACEMENT OF ANIMAL PRODUCTS	199

Section II

**STRENGTHENING OF THE CAPACITY/NET OF LOCAL ACTERS-
ADMINISTRATION, ENTREPRENEURES AND EMPLOYEES**

Voicu Radu, Dobre Iuliana, Bran Mariana DIVERISFYING ACTIVITIES – OPPORUNITIES FOR ECONOMIC DEVELOPMENT IN ROMANIAN RURAL AREA	211
Hutu Ioan, Szoke Hajnalka ECONOMIC EFFECT OF EXTENSION IN ROMANIAN DAIRY FARMS	215
Ružica Mrdaković Cvetković, Đojo Arsenović ,Velibor Potrebić THE COMPARATIVE ADVANTAGES OF SERBIAN AGRICULTURE AND DEBT CRISIS PROBLEMS SOLVING	225
Ferhat Čejvanović, Zorica Vasiljević MEASURES FOR SUPPORT OF AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT IN BOSNIA AND HERZEGOVINA	233
Jonel Subić, Drago Cvijanović, Boško Marković ASSESSMENT OF ECOLOGICAL PERSERVANCE ON AGRICULTURAL FARM IN MUNICIPALATY OF MALI ZVORNIK	243
Hristivoje Pejčić EXISTENCE OF INDIVIDUAL AGRICULTURAL FARMS IN KOSOVO AND METOHIJA: AGRARIAN ENTREPRENEURSHIP LIMITS	253
Danica Baćanović, Danilo Tomić, Drago Cvijanović AGRICULTURE – STRATEGY COMPONENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN VOJVODINA	259
Branislav Gulan, Dragan Lukač SHOE AND OPANAK (Traditional Serbian peasant shoe)	269
Slobodan Ceranić, Radojka Maletić PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF AGRICULTURALLY UNDER-DEVELOPED REGIONS	279
Zoran Simonović, Ružica Cvetković, Jonel Subić PROBLEMS OF RURAL ECONOMIES INTEGRATED DEVELOPING PROGRAM ISSUES (CITY OF NIS RURAL AREA AS EXAMPLE)	287
Nicolae Istudor PROGRAM FOR MOUNTAIN AREA SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN ROMANIA	297

Matej Bedrač, Tomaž Cunder INTEGRATED RURAL DEVELOPMENT PROGRAMMES IN SLOVENIA	305
Emilija Nikolić-Đorić, Katarina Čobanović, Beba Mutavdžić REGIONAL ASPECTS OF DEVELOPMENT OF POPULATION OF SERBIA	315
Jovana Čikić REGIONALIZATION OF RURAL AREAS IN SERBIA – METODOLOGICAL ISSUES	325
Milivoj Gajić, Koviljko Lovre, Đuro Trkulja RURAL DEVELOPMENT AND MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE ON THE AIM DEVELOPMENT CONTEXT IN SOUTHEAST EUROPEAN COUNTRIES IN TRANSITION	333
Raluca Elena Sandu TRENDS IN THE ROMANIAN FOREIGN TRADE WITH AGRO-FOOD PRODUCTS	345
Miladin M. Ševarlić VILLAGE TOURISM IN THE CONCEPT OF MULTIFUNCTIONAL AGRICULTURE IN SERBIA	355

Section III

**STRENGTHENING OF THE CAPACITY/NET OF LOCAL ACTERS-
ADMINISTRATION, ENTREPRENEURS AND EMPLOYEES**

Vaskrsija Janjić at all IMPORTANCE AND ROLE OF ADHIBITION PESTICIDES IN AIM OF DEVELOPING AGRICULTURAL PRODUCTION	367
Branka Kalanović i saradnici EFFICACY OF INVESTMENTS IN VITICULTURE	381
Boško Gajić, Zorica Sredojević EFFICANCY OF IRRIGATIONS IN FUNCTION OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT	389
Dr Dragica Božić, dr P. Muncan, dr Natalija Bogdanov ECONOMIC-SOCIAL CHARACTERISTICS OF FAMILY FARMS IN SERBIA	399
Simo Stevanović, Milutin T. Đorović, Milan R. Milanović TENDENCIES IN PRODUCTION AND INTERNATIONAL TRADE OF RASPBERRIES	409
Jorde Jakimovski HETEROGENEITY OF THE BUSINESS AND SOCIAL STRUCTURES MIGHT INSURE THE FUTURE OF THE RURAL COMMUNITY.....	421
Răzvan Cătălin Dobrea INCREASING THE ENTERPRISE PERFORMANCE THROUGH CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY	429
Claudiu Cicea INVESTMENTS EFFICIENCY IN THE UNSTABLE ECONOMY CONTEXT.....	435
Vladana Hamović, Vesna Paraušić, Branko Mihailović COMPETITION WITHIN SERBIAN INDUSTRY- MARKETING STRATEGY AS PRECONDITION FOR COMPETITION OF AGRICULTURAL DEPARTMENT.....	445
Veselinka Zečević i saradnici GRAIN AND FLOUR QUALITY OF WINTER WHEAT CULTIVARS.....	455
Ratomir Milanović, Branko Katić, Nada Mijajlović, DAIRY - SMALL BUSINESS AND ENERPRENEURSHIP	461
Miloš Živković, Nevenka Đurović, Radmila Pivić SOME ASPECTS OF WATER REGIME IMPROVEMENT FOR WESTERN SERBIAN SOILS	471

Nadia Carmen Ciocoiu, Daniela Hincu NEW APPROACHES TO RISK MANAGEMENT IN AGRICULTURE	481
Bojan Dimitrijević, Slobodan Ceranić, Zoran Rajić ORGANIZATIONAL MODEL OF FRUIT PRODUCERS COOPERATION	487
Snežana Stevanović at all VARIABILITY OF TREATMENT DEHYDROFREEZING FOR RASPBERRY PRESERVATION	495
Manole Victor, Popescu Cristian George THE EFFICIENCY OF ECOLOGICAL PANIFICATION PRODUCTS IN ROMANIA	505
Simona Roxana Pătărlăgeanu, Mircea Gheorghita, Mircea Nastase THE PROJECT MANAGEMENT – A COMPLEX SOLUTION FOR THE AGRO-FOOD SECTOR	513
Marko Jeločnik, Lana Ivanović, Nada Mijajlović INFLUENCE OF MEDICINAL HERBS AND FOREST PRODUCTS ON INCREMENT OF RURAL POPULATION INCOME	517
Marija M. Nikolić, Vesna Popović COOPERATIVES AS DEVELOPMENT INITIATOR OF LOCAL COMMUNITY IN RURAL ECONOMY	525
Nada Mijajlović, Mirjana Savić, Branko Katić THE BLUEBERRY, CRANBERRY AND RASPBERRY PRESENCE IN THE STARA PLANINA MOUNTAINS PHYTOCENOSIS, ITS POSSIBLE EXPORT POTENTIAL	533
Desimir Knežević, i saradnici IMPORTANCE OF SELECTION AND IDENTIFICATION OF WHEAT CULTIVARS FOR ECONOMICS DEVELOPMENT	541

Section IV

**EU NEIGHBOUR SUPPORT PROGRAMMES FOR AGRICULTURAL
DEVELOPMENT, SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES AND RURAL
TOURISM- EXPERIENCES AND POSSIBILITIES FOR BORDERLAND
RURAL AREAS COOPERATION**

Vlăduț Valentin, at all AGRICULTURAL POLICY OF ROMANIA AND THE ASSOCIATED COUNTRIES FOR ANSWERING THE EXIGENCIES OF THE EUROPEAN UNION IN THE PERSPECTIVE OF THE EU ACCESSION.....	551
Ion Vasilescu CONSIDERATIONS ABOUT THE REFORM OF HEALTH CARE SYSTEMS IN EUROPEAN UNION	559
Maja Štrbac, Branislav Vlahović, Drago Cvijanović THE MAIN CHARACTERISTIC OF CONSUMPTION OF VEGETABLES IN EUROPE	569
Dejan Janković ORGANISATIONAL MODELS OF AGRICULTURAL EXTENSION IN GERMANY	581
Anca Dachin PERSPECTIVES OF REDUCING RURAL-URBAN DISPARITIES IN ROMANIA AFTER THE ACCESSION TO THE EUROPEAN UNION	589
Milan R. Milanović, Zorica Vasiljević, Zoran Njegovan CHANGES IN THE EMPLOYMENT AND THE LABOUR FORCE STRUCTURE IN THE EUROPEAN AND SERBIAN AGRICULTURE	597
Stanislav Zekić, Koviljko Lovre, Đuro Trkulja DEVELOPMENT OF THE EUROPEAN MODEL OF AGRICULTURE- MULTIFUNCTIONALITY AND RURAL DEVELOPMENT.....	607
Branko Katić, Mirjana Savić, Nada Mijajlović LEGISLATION OF PRESERVATION AND IMPROVEMENT OF BIOLOGICAL AND GENETIC DIVERSITY.....	615

Letitia Zahiu, Anca Dachin, Raluca Andreea Ion ROMANIAN AGRICULTURE AND RURAL SPACE IN THE PROCESS OF EUROPEAN INTEGRATION	627
Dinu Gavrilescu, Camelia Gavrilescu THE ROMANIAN AGRICULTURE FROM SUBSISTENCE TO EFFICIENCY	637
Dragić Živković, i saradnici ENTREPRENEURSHIP SUCCESS AND ROOTS OF COMPETITIVE ADVANTAGES IN RURAL REGIONS	647
Mirjana Savić, Bojana Bekić THE ENVIRONMENT IN THE LEGISLATION OF EU AND RS	655
Sreten Jelić, Dragić Živković, Tatjana Jovanović THE ROLE OF RURAL POPULATION OF SERBIA IN RURAL DEVELOPMENT	661